

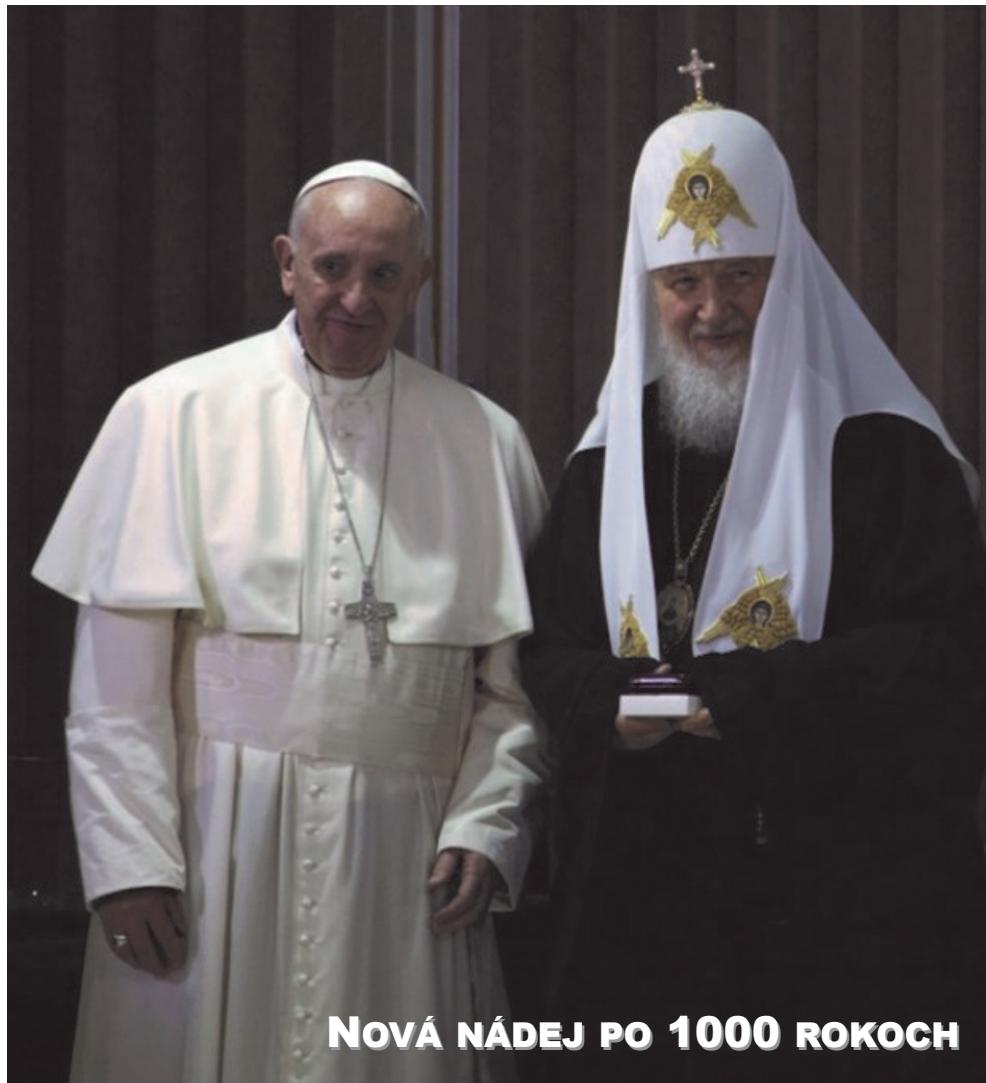
MANOČE

MARIÁNSKE NOVINY ČERVENÍK

Číslo 40

VIII. ročník

14.2.2016

Nová nádej po 1000 rokoch

SLOVO NA ÚVOD

ON TO VEDEL

Poznáte spomienky? Nosíte ich za priehrtie v sebe a z času na čas sa vám znenazdajky vynoria. Vráťa vás o nejaký ten rôčik späť... Aj mne sa teraz aktuálne vynorila jedna.

Bolo to už veľmi dávno. Pochovával som vysokopostaveného lekára. Mestský kostol bol preplnený ľudmi. Prítomný bol skoro celý medicínsky personál nemocnice. S nesmiernou bázňou som predstúpil pred publikum. Mal som trému. V ovzduší som cítil nevyslovený predsudok: „Čo nám ty, mladý farár, môžeš povedať o živote. To je naša téma. My sme odborníci na život. My by sme ti mohli niečo povedali o rodení a umieraní. O nádeji a zúfalstve. My vieme niečo o srdci a cievach.“ V srdci si vzdychám: „Buď so mnou, Bože. Vnukni mi to SPRÁVNE SLOVO...“ Odvahu mi dávalo vedomie, že, že o ľudskom živote sa dá uvažovať rôzne. Veľa o ňom povie medicína, psychológia, či pedagogika... Ale to čo povedia, nie je celá pravda o človeku. A tak som začal uvažovať o človeku z pohľadu teológie. Hovoril som O VNÚTORNOM SMÄДЕ každého človeka .

OBSAH

- SLOVO NA ÚVOD
- AKTUALITY
- ANTÓNIO (+86)
- NAJKRAJŠIE MYŠLIENKY ANTÓNIA
- TRI MYŠLIENKY NA PÔST
- EURÓPA A MY V NEJ
- ŽE BY?
- POSLÚŽME SI INTERNETOM
- PRIORITY
- PLNÉ ZUBY
- ČÍTANIE NA 2 MINÚTY
- DOPLŇOVAČKA
- LITURGIA A VŠEDNÝ DEŇ
- MŇAM, MŇAM
- OSÈMSMEROVKA
- VTIPY, SUDOKU

Pred nedávnom sme pochovali „soľ Slovenska“. Tonka Srholca. Bol to Boží muž. Bol to nielen majster slova, ale majster OSLOVENIA. Mal úžasný cit pre pravdu, pre poslucháčov a veľkú mieru lásky. Ľudsky dozrel v brutálnom komunistickom väzení. Nehovoril čo mal naučené. HOVORIL ČO MAL PREZITÉ... A preto jeho slovo bolo HODNOVERNÉ. O ňom mimoriadne platilo to, čo povedal Karel Kryl: „Až když jsi na dně, mûžeš NÉCO RÍCI O NADĚJI.“ Vďaka, Bože, za jeho ŽIVOT.

-brat Matej-

✓ VZDIALENÝ A PREDSA BLÍZKO

Začiatkom októbra sa na dva týždne (s výnimkou nedele) brat Matej utiahol do ticha. „Užil“ si ho na duchovných cvičeniach v Mariánske a Svatém Hostýne. Počas jeho neprítomnosti ho v nevyhnutných prípadoch /zaopatrovanie a pohreb/ zastupovali dp. Dr. Patrik Bacigál (mobil 0905419395) a Mgr. Rastislav Firment.

✓ OPÄŤ OKTÓBER

Október sa v liturgickom kalendári dlhodobo vníma ako Mariánsky mesiac, ku ktorému už tradične patrí aj ružencová pobožnosť. Tak to je aj v našej farnosti. Je pravda, že sa ho veriaci modlilevajú vždy pol hodinu pred každou sv. omšou, ale počas októbra znie akosi „ináč“. Akosi slávnostnejšie a dojímavejšie v nôm ožíva vzácný príbeh Ježišovho a Máriinho života.

✓ MILÉ PREKVAPENIE

Iste ste už zažili v živote udalosť, ktorá vás milo prekvapila. Obdobnú zažil v októbri brat Matej, po svojom príchode z duchovných cvičení na Sv. Hostýn. Počas jeho neprítomnosti sa sami od seba „zmobilizovali“ niektorí veriaci a pustili sa do úpravy priestorov okolo Farského pastoračného centra. Vďaka patrí všetkym- najmä manželom Podkopčíkovým, Petrovi Vozárikovi s manželkou a pánovi Štibravému z Leopoldova.

✓ MISIE

Ku jeseni patrí zber. Zbierame z našich polí a záhrad zeleninu a ovocie. Vnímame ich ako produkty Božej milosti a výsledky našej ľudskej práce. Ku jeseni však patrí aj misijná zbierka. Uskutočnila sa v katolíckych kostoloch 18. 10. Aj my sme na pomoc misiám zaslali prostredníctvom Arcibiskupského úradu 350,- €.

✓ CHVÁLY

V nedeľu 17. 10. o 19,00 sa náš farský kostol opäť rozozvučal. Priestorom zneli piesne chvály, prosieb a ďakovania a spon-tánne modlitby prítomných. Vzácnu adoračnú atmosféru dotváralo šero kostola s jemne nasvietenou Eucharistiou. Cítili sme sa ako na stretnutí rodiny, ktorá sa zhromaždila pri nohách milujúceho Majstra.

✓ KONCERT PRE GITARU

Frekvencia chrámových koncertov je u nás relatívne častá. Aj v piatok- 23. 10.-sa po sv. omši, ktorá bola mimoriadne o 17,00, uskutočnil jeden z nich. Organizátori mu dali názov Koncert pre gitaru. Okrem našich detí, účinkovali hostia zo ZUŠ v

Senci. Nech ich dobrý Boh všetkých žehná a pomáha im rozvíjať túto vzácnú charizmu.

✓ VĚDKA ZA POMOC

Obecný úrad nám na bežný účet Farského úradu zaslal 750,-€. Ide o druhú časť dotácie, ktorú na tohtoročné aktivity Farského úradu odsúhlásilo obecné zastupiteľstvo. Úprimne ďakujeme.

✓ NOVEMBER

Kedže v predchádzajúcom roku pripadol 1. november na nedeľu, slávnosť Všetkých svätých sa slávila v tento deň. Brat Matej dal príležitosť veriacim vyspovedať sa, aby tak podľa starej tradície našej cirkvi mohli od 01. 11. do 08. 11. získať plnomocné odpustky pre duše v očistci. Podmienky sú dlhodobo jasné: je potrebné navštíviť kostol (kaplnku) a tu sa pomodliť Modlitbu Pána a Verím v Boha. Okrem toho je treba splniť tri ďalšie podmienky: vykonať si sv. spoved (krátko pred tým, alebo potom), prijať Eucharistiu (najlepšie v ten istý deň) a pomodliť sa na úmysel Svätého otca (stačí Otčenáš, Zdravas a Sláva). Ďalej treba úprimne vylúčiť akúkoľvek pripútanosť ku hriechu.

✓ VZNAMENÍ NÁDEJE

V pondelok- 02. 11.- začali „dušičkové“ obrady už tradične pri pomníku Zmrívych-vstalého Krista o 17,45. Odtiaľ sa slávnostný sprievod veriacich premiestnil do cintorína, kde pri kríži zazneli predpísané modlitby za zosnulých. Pietna slávnosť následne pokračovala sv. omšou. Dôstojný priebeh dotvárala dychová hudba Verešvaranka.

✓ CHRÁM A DETI

V piatok je sv. omša pre deti. Ich prítomnosť- najmä tých, ktoré pôjdu v budúcom roku na 1. sv. prijímanie- je dôležitá. Liturgia počas nej je trošku voľnejšia. Spolu

s deťmi sa učíme objavovať krásu Ježišovho života, híbku jeho myšlienok a naliehavosť jeho pozvania. Mnohí dospelí, ktorí chodievajú na túto sv. omšu, sú neraz prekvapení híbkou, čistotou a spontánnosťou detského uvažovania.

✓ FI-DA I.

Pod tajuplným názvom Fi-Da sa skrývajú dve slová: Film a Diskusia. Táto skratka vznikla v sobotu- 07. 11.- keď sme vo Farskom pastoračnom centre premietali vo film CHLAPEC V PRUHOVANOM PYŽAME, a po jeho zhliadnutí sa vytvorila vzácná diskusia Vďaka všetkým zúčastneným.

OZ C.I.N. (cin - ako „puto“)

Christus Inter Nos - Kristus medzi nami

O NÁS... Pre deti a mládež je všeobecne dôležité stretnanie sa, komunikácia medzi nimi, prežitie spoľočných zážitkov. Našou snahou je, aby sa pri týchto stretnutiach podporovali u detí a mládeže dôležité hodnoty v živote. Získané finančné prostriedky chceme využiť práve v prospech aktivity detí a mládeže ako napríklad:

- denný detský tábor,
- výlety,
- cyklotúra,
- opekačky,
- dni hier,
- tvorivé dielne s ľudovými remeslami...

Podporiť nás môžete prostredníctvom darovania 2% daní alebo osobou finančnou podporou.

Všetkým, ktorí sa rozhodnete naše združenie finančne podporiť vopred ďakujeme.

**VENUJTE NÁM
2%
Z VAŠICH DANÍ
ĎAKUJEME**

Občianske združenie C.I.N. (cin - ako „puto“)
Mlynská 39, 920 42 Červeník
www.ozcin.sk

✓ TRNAVSKÁ NOVÉNA

13. 11. V Trnave začala tradičná novéna ku Panne Márii Trnavskej. Je tradíciou, že mnohí veriaci v tomto čase prichádzajú na slávnostné sv. omše do Baziliky sv. Mikuláša. Aj v tomto roku ich zvážal autobus, ktorý z Červeníka odchádzal o 16,20.

✓ 25 ROKOV

V sobotu- 14. 11. o 15,00- sa uskutočnilo vo FPC d'akovné stretnutie spoločenstva FOS a ZOE (Svetlo a život), pri príležitosti 25. výročia vzniku. Podľa našich „počtárov“ sa na stretnutí, ktoré začalo sv. omšou a pokračovalo malým agapé, zúčastnilo priebežne okolo 80 ľudí.

✓ HODY

V nedeľu- 22. 11.- sa uskutočnili tradičné červenické hody. Sv. omšu opäť dopre-

ANJEL FARNOSTI

vádzala dychová hudba Verešváranka.

✓ DOCENENIE

Na hodovú nedeľu sa udeľoval titul ANJEL FARNOSTI. V tomto roku ho získala jubilujúca dychová hudba Verešvaranka. Bolo to vyjadrenie vďačnosti celého farského spoločenstva za jej 150 rokov služby.

✓ NEZIŠTNE

Kedže sa zima oneskorila so svojim príchodom, aj koncom novembra mohli pokračovať brigády na úprave prostredia okolo FPC. Brat Matej podčakoval tým, ktorí opäť nezištne pomáhali pri výkopoch na položenie zavlažovacieho systému.

✓ HODOVÁ ZBIERKA

Naše spoločenstvo sa vždy prejavovalo štedrošou. Prejavila sa aj počas tradičnej farskej hodovej zbierky, pri ktorej sa vyzbieralo 1.040,- €. Časť tejto sumy sa využije na dokončenie úpravy okolia FPC a tiež jeho aktívít. Vďaka.

✓ ASPOŇ SYMBOLICKY

Na podporu diel ABÚ Katolíckej charity sme koncom novembra prostredníctvom pošty zaslali 180,-€. Isteže nejde o nejakú mimoriadne veľkú sumu, ale aspoň symbolicky sme sa snažili participovať na diele lásky, ktoré Charita koná v rámci celej arcidiecézy.

✓ ADVENTNÉ RÁNA

Už tradične v priebehu adventu bývali ranné sv. omše- v pondelok a štvrtok- iba pri sviečkach. Atmosféra týchto rorátnych chvíľ je vždy priam mystická.

✓ MISERICORDIN

Počas adventných štvrtkových večerov sme zorganizovali vo Farskom pastoračnom centre MISERICORDIN. Za týmto tajomným názvom sa skrýva modlitbové stretnutie, počas ktorého sme sa modlili za tých, ktorým sme my vedome, či nevedome ublížili a za tých, ktorí ublížili nám. Modlitbou sme prosili o uzdravenie našich zranených vzťahov a

začali sme opäť stavať zrútene mosty... Prosili sme o schopnosť prijať iných do svojho srdca.

✓ „MAČKANICA“

29. 11. Farské pastoračné centrum „praskalo vo švíkoch“. „Hostilo“ vianočné trhy. Brat Matej podákoval všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhali pri ich reálizácii. Súčasne sa ospravedlnil za „mačkanicu“, ktorá nepredvídane vznikla. Zdá sa, že sme podcenili množstvo záujemcov, ale aj veľkosť priestoru... Výťažok z trhov - 1.667,-€- pôjde na detské preliezky pri FPC.

✓ MIK-MIK-MIKULÁŠ

06. 12.- v poobedňajších hodinách- sa uskutočnil v našom farskom kostole Mikulášsky koncert. Obsadené lavice kostola prezrádzali, že okrem hudobných skladieb a básníčiek budeme svedkami i niečoho iného. A naozaj. Na záver prišiel najviac očakávaný. Mikuláš! „Herecky“ ho výborne v tomto roku stvárnil Šimon Kúdela. Po Matúšovi a Emilovi Ješkovcoch je to ďalšie- už tretie- silné miništranskomikulášske eso. Vďaka.

✓ PREDVIANOČNÝ DEŇ POKÁNIA

15. 12. v Ratkovciach a 17. 12. v Červeníku bol v našej farnosti DEŇ MILOSRDENSTVA. V tieto dni sa vysluhovala predvianočná spoločná sv. spovedeň. Veriaci využili tento čas i Božiu milosť, ktorá k ním prišla cez službu spovedajúcich kňazov. Chorým brat Matej vysluhoval sv. spovedeň až tesne pred Vianocami.

✓ ART MUSIC ORCHESTRA

Kultúrny dom sa 20. 12. večer naplnil azda do posledného miesta. Bol to večer, ktorý patril jednému z reprezentačných hudobných telies v obci. Hral ART MUSIC ORCHESTRA. Možno povedať, že domáci hrali domácom. Bol to zážitok. Ako vždy.

✓ MINIŠTRANTI NA CESTÁCH

Na Štedrý deň dopoludnia boli miništranti v „plnom nasadení“. Roznášali po obci Betlehemské svetlo. Ľudia, ktorí oň mali záujem im uľahčili námahu tým, že si svoje bráničky dopredu označili stužkou.

✓ JASLIČKOVÁ POBOŽNOSŤ I.

Netradične- deň pred Štedrým dňom- sa naplnil ratkovský kostolík ľuďmi, aby sa zúčastnili vianočnej jasličkovej pobožnosti. Všetci prítomní ocenili účinkujúce deti dlhým potleskom. Za úspechom detí aj tentokrát stáli režiséri i autori textov- manželia Kollárovci. Vďaka.

✓ PERNÍK

Brat Matej podákoval všetkým, ktorí prípravovali kostol na blížiace sa sviatky. Boli viacerí, ktorí pomáhali či pri upratovaní kostola, alebo FPC. Podákoval tiež pánovi Zdenkovi Hromadovi za vianočný stromček. Tentokrát to bola krásne stavaná strieborná jedlička. Podákoval za jej dovoz a osadenie. Tohto ročné ozdoby provokovali ozdobujúcich. Boli neskutočne voňavé. Dôvod?

Stromček zdobili veľké medovníky z kuchyne pani Podolákovej. Vďaka.

✓ JASLIČKOVÁ POBOŽNOSŤ II.

Aj v Červeníku bola jasličková slávnosť. Uskutočnila sa v kostole priamo v Deň Božieho narodenia. Po sviatočnom obede a malej poobednej sieste sa pomaly začali zbiehať do farského kostola skupinky ľudí. V Červeníku má jasličková pobožnosť iný režisérsky rukopis. Pani učiteľka Katka Bielekovičová vždy „zmobilizuje“ množstvo žiakov a zrazu je z toho už tradične pekný koncert, poprepletaný hlbokými myšlienkami režisérskej. Vďaka.

✓ OBNOVENIE MANŽELSKÝCH SĽUBOV

Nedeľa 27. 12. patrila rodine. Pripadla na ňu Slávnosť sv. rodiny. Pri tej príležitosti si manželské páry počas slávnostnej sv. omše obnovili svoje manželské sľuby a opäť si uvedomili, že „vlastným menom“ lásky je VERNOSŤ.

✓ VÍNO

Ani tento rok sme nepozabudli na apoštola Jána, hoci jeho sviatok prekryla Slávnosť sv. rodiny. V priebehu sv. omše sa svätil už tradične nápoj radosti. Víno. Verme, že pri jeho užívaní nám Boh dá múdrost a cit pre mieru.

✓ HOSTIA ZO SUCHEJ NAD PARNOU

V nedeľu- 27. 12.- o 15,00 vystúpil v našom farskom kostole v Červeníku miešaný, temer tridsaťčlenný spevácky zbor zo Suchej nad Parnou. Prítomných poslucháčov zaujal počas svojho jeden a polhodinového vystúpenia nielen šírkou repertoáru, ale najmä kvalitou prednesu. Vďaka.

✓ RATKOVCE NA NOHÁCH

27. 12.- v nedeľu poobede- sa v centre Ratkoviec (na detskom ihrisku) zhromaždiло množstvo ľudí. Napätie bolo evidentné. Svätíli sa novoinštalovaný betlehem, ktorí zakúpili miestni nadšenci. Betlehemské postavy v takmer ľudskej veľkosti dotvárali vianočnú atmosféru dediny a celé vianočné obdobie sa nemo prihovárali okoloidúcim.

✓ FI-DA II.

V utorok- 05. 01.- po sv. omši (o 19,00) sme premietali vo FPC film BAKHITA. Ide o drsný, ale pravdivý príbeh africkej ženy s nádherným koncom. Aj tu sme objavili múdrost Božieho slova: „Tým, ktorí milujú Boha, všetko slúži k dobrému.“

✓ SILVESTER

Už tradične na Silvestra patrí v našej farnosti spoločný výstup na nejaký kopec, resp. návšteva nejakej pamäti hodnosti. V tomto roku sa stali našim cieľom Oponice so svojim hradom, významnou knižnicou a kniežacou hrobkou. Aktivita prebehla bez brata Mateja, ktorý neboli celkom zdravý a šetril si sily na povinnosti, ktoré ho čakali v prvých dňoch nového roka. Po návrate sa účastníci vyjadrili pochvalne o celej akcii.

✓ NOC

V noci z 31. 12. na 01. 01. bol od 23,30 do 00,30 otvorený kostol k adorácii. Ticho chrámu a hluk ulice pôsobili veľmi kontrastne. Iba potvrdili, že pre úspešný život potrebuje každý človek istú vyváženosť.

✓ DEŇ HIER

03. 01. bola nedeľa. Od 15,30 do 18,00 FPC ponúkalo ako možnosť zahrať si stolný tenis, resp. inú spoločenskú hru. Prítomní sa super zabávali. Hra však nie je cieľ, ona je iba jeden z prostriedkov na budovanie vzťahov. Nebol to stratený čas.

✓ STRETNUTIE RODIČOV

Pomaly, ale isto sa nám približujú slávnosti 1. sv. prijímania. V tomto roku budú dvakrát. Jedna v Červeníku (15. 05.) a druhá v Ratkoviach (22. 05.). Brat Matej preto inicioval prvé stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí. Stretnutie sa uskutočnilo 15. 01. po sv. omši o 19,00 v kostole. Okrem iného im Brat Matej s láskou pripomenal dôležitosť ich osobného kresťanského svedectva, ktoré je nevyhnutné pre zdravý vývoj viery ich detí.

✓ PLESALI

Počas fašiangov mávajú plesy rôzne inštitúcie a skupiny. Stalo sa už tradíciou, že Mládežnícke centrum trnavskej arcidiecézy usporadúva svoj reprezentačný ples v našej farnosti. V sobotu- 16. 01. o 18,00- sa preto náš kostol naplnil elegantne odetými mladými ľuďmi. Vôňa parfémov rôzneho typu akoby chcela konkurovať tymánu. Večernú predplesovú sv. omšu mal podľa prísľubu celebrovať pán arcibiskup Mons. Ján Orosch. Plán mu skrížila nečakaná udalosť- pohreb matky jedného z jeho knazov, a tak ho zastúpil biskupský vikár Mons. Róbert Kiss. Po sv. omši sa celé spoločenstvo presunulo do priestorov Kultúrneho domu. S odstupom času môžeme konštatovať, že to bol večer plný čistej radosti.

✓ FI-DA III.

V nedeľu 17. 01. o 15,30 sa vo FPC stretli priaznivci krásnej hudby na prezentácii diela známeho súčasného poľského autora Piotra Rubika. Vypočuli sme si prostredníctvom DVD jeho TU EST PETRUS. Melódie plné emócií zasiahli naozaj každého.

✓ POZOR, ZAČÍNAME!

Život nezastavíš. Človek je stvorený k rastu. Fyzický rast sa odohráva mimo našej vôle. Je prirodzený a spontánny. S duchovným životom je to však ináč. V teto citlivej oblasti sa rozhoduje každý sám. Je na každom jednotlivcovi čím ho naplní a kde a ako ho usmerní. Dôležitým a zlomovým momentom rozhnutia býva často birmovka. Voláme ju sviatosťou kresťanskej dospelosti. Slávnosť, pri ktorej sa človek stáva SVEDKOM VIERY. Tridsaťdva mladých ľudí 23. 01. vykročilo na túto cestu. O 16,30 vo FPC mali prvé oficiálne stretnutie birmovancov a animátorov.

✓ 10 ROKOV

Farnosť Leopoldov a farnosť Červeník zrealizovala už **10. ročník** tradičného Farského plesu. Uskutočnil sa v piatok - **29. 01. o 20,00-** v Reštaurácii Miháliková v Červeníku. Tento rok bolo vstupné 25,-€. Vstupenky sa dali rezervovať a zakúpiť u pani Alenky Havrlentovej.

✓ VĎAKA

V sobotu- 30. 01.- sme odstránili z kostola vianočný stromček. Následne sa kostol upratoval. Práce bolo neúrekom. Vďaka všetkým, ktorí si „ukrojili“ zo svojho osobného času a ochotne pomohli.

✓ MINIŠTRANTI

Tak isto v sobotu- **30. 01.- o 15,00** sa uskutočnilo vo FPC **stretnutie miništrantov**. Spočívalo v krátkej duchovnej obnove a po nej bola možnosť zahrať si stolný tenis, resp. inú spoločenskú hru.

✓ CYKLUS NIELEN PRE RODIČOV

Brat Matej už dávnejšie ohlásil svoj zámer, že chce začať vo FPC s cyklom prednášok o výchove a stanoviť aj dátum začiatku - **31. 01.- o 15,30**. S napäťom sa očakával záujem, či nezáujem o prvý workshop, ktorého tému bolo **Ako byť pevným a zároveň empatickým rodičom?** Účasť bola prekvapivá! Do FPC prišlo 52 rodičov! Prednášala a diskutovala s nimi Mgr. Barbora Vodičková, PhD, ktorá je liečebnou pedagogičkou a dlhodobo sa venuje terapii detí s ťažkosťami, poradenstvu rodičom vo výchove a podpore učiteľských kompetencií učiteľov. Hovorilo sa o význame hraníc, pravidiel a rituálov vo výchove. O tom, že výchova je neustály proces, v ktorom sa stále niečo deje. O našich reakciách na správanie detí, o našich očakávaniach, o balanse medzi povolením a vyžadovaním. O tom, čo naše deti vlastne od nás chcú. Vzácna bola aj výmena rodičovských skúseností. Tešíme sa na najbližšie stretnutie.

✓ **BIRMOVANCI**

13. 02. o 18,00 bolo vo FPC stretnutie birmovancov.

✓ **INFORMÁCIE V PREDSTIHU**

V pôste-**od 15. 02. do 21. 02.**- bude prebiehať v našom dekanáte tzv. **Milosrdník**. Do tejto aktivity sa zapojila aj naša farnosť. Znamená toľko, že v priebehu týždňa sa v našom kostole vystrieda 7 knázov, ktorí budú kázať na tému MILOSRDENSTVO.

Informácie o registrácii na Svetové dni

mládeže v Krakove na
www.svetovednimladeze.sk

05. 06.- 11. 06. pripravujeme duchovno-poznávací zájazd (Mikulov, Znojmo, rakúsko-moravský národný park Thayaland-Podyjí, Raabs an der Taya, Nové Hrady / kláštor Božieho milosrdenstva/, Dobrá Voda, Český Krumlov, Uherčice, Jaroměřice nad Rokytnou, Třebíč). Môžete sa prihlásovať v sakristii kostola u pani kostolníčky.

Milosrdník duchovná obnova

15. - 21. február

<i>pondelok</i>	<i>Poúčať nevedomých</i>	<i>dp. Bašo</i>
<i>utorok</i>	<i>Napomínať hriešnikov</i>	<i>dp. Firment</i>
<i>streda</i>	<i>Tešíť zarmútených</i>	<i>dp. Rúčka</i>
<i>štvrtek</i>	<i>Dobre radíť pochybujuúcim</i>	<i>dp. Malý</i>
<i>piatok</i>	<i>Odpúštať ubližujúcim</i>	<i>dp. Gubala</i>
<i>sobota</i>	<i>Modliť sa za živých i mŕtvych</i>	<i>dp. Bacigál</i>
<i>nedeľa</i>	<i>Trpezlivu znášať krivdu</i>	<i>dp. Kýška</i>

www.cervenik.fara.sk

NÁŠ PRIATEĽ ODPOČÍVA V RODNEJ SKALICI

Rímskokatolícky kňaz, salezián a charitatívny pracovník Anton Srholec sa narodil 12. júna 1929 v Skalici. Pre rozhodnutie študovať teológiu, čo nebolo možné vo vtedajšom Česko-slovensku, sa rozhodol v roku 1951 emigrovať, nepodarilo sa mu však prekročiť hranice a bol odsúdený na 12 rokov väzenia. Vo väzení bol 10 rokov, pričom prevažnú časť z toho strávil v uránových baniach v Jáchymove. V posledných rokoch sa venoval predovšetkým Konfederácii politických väzňov Slovenska a bezdomovcom. V roku 1992 založil v Podunajských Biskupiciach resocializačné zariadenie pre bezdomovcov Resoty, ktoré poskytuje strechu nad hlavou desiatkam ľudí. Zomrel vo veku 86 rokov 7. januára, pochovali ho v rodnej Skalici.

SPOMIENKY

„Je to pre nás ťažká rana, aj keď sme vedeli, že je chorý. Mali sme ho veľmi radi všetci, čo sme tu. Keď bol zdravý, chodil za nami skoro každý deň. Naposledy tu bol pred dvoma týždňami. Dobre vypadal, aj vlasy mu už dorastli po tej chemoterapii. Preto nás prekvapilo, že tak rýchlo odišiel,“ z očí si utiera slzy ako hrachy a spomína deň po skone na milovaného kňaza Antónia bezdomovec Aladár Záborský.

■ „*Bol takým mostom - od veriacich k neveriacim, od bohatých k chudobným,*“ poznamená jeho blízky spolupracovník z resocializačnej komunity Resoty Michal Oláh. Jeden z tých, ktorému António záchránil život. Zdôrazňuje, že otec Anton neboli len nejaká ikona, ale človek z mäsa a kostí, ktorý vlastnými rukami staval príbytok pre ľudí bez domova. „*Týmto žil vyše dvadsať rokov. Nedostal farnosť, a tak si vytvoril svoje spoločenstvo. Nazýval ho*

Divná rehoľa. Sväté omše slúžil v jednoduchom priestore ubytovne, chlapom, ktorí sa stali jeho rodinou.“

■ Na múre pri ubytovni pre bezdomovcov Resoty v Podunajských Biskupiciach je fotografia Antónia a pod ňou sviečky. „*Dali to sem neznámi ľudia popoludní v deň jeho skonu,*“ hovorí Michal Oláh.

V útluku je smutno. Samí chlapci trpko skúšaní osudom. Krehkí. Správu o smrti otca Antona do resocializačného zaria-

denia zavolala írska rehoľná sestra Rita Carrberry. 10 rokov sa starala o obľúbeného kňaza. Do posledného výduchu.

■ „*Ked' sme sa naposledy stretli, objal ma ako vždy a hovorí mi: „Lojzko môj, ja už tu dlho nebudem! A vidíte...“* hovorí Alojz Budanec. Osemdesaťdevätročný útly starček zviera v rukách sošku. „*Sväty Antonko to je. Karol Pálffy mi ho dal, ked' som mal šesť rokov,*“ vysvetľuje.

■ „*Pán farár chodil k nám do Čadce. Tam sme sa spoznali,*“ upresní najstarší obyvateľ komunity Resoty. Podvodom prišiel o dom a v útulku je už piaty rok. „*Ozaj ma prijal ako chudobného, starého, nemohúceho. Aj občianku mi vybavil. Zlatý človek to bol. Je mi smutno, aj si poplačem. Vždy ma mal rád. Potykal sme si, na harmonike som mu hrával a spolu sme spievali. Aj sa pravidelne modlím,*“ dodá. Takisto okúsil v živote kadečo, ale vďaka Antóniovi prežil posledné roky v láske. „*Pán Boh mu všetko dobré odplati,*“ utrie si slzy.

PASUJE MI LOPATA

„*Bol som taký zbojník ako všetci ostatní, ale raz som sedel v kostole a zažil stav blaženosť. Odvtedy som chcel dať životu náboženský zmysel a budovať svet, ktorý by bol podľa Ježišových predstáv,*“ priznal otec Anton v jednom z dokumentárnych filmov, ktoré boli oňom natočené.

Ešte pred rozpustením kláštorov, v roku 1946, vstúpil k saleziánom a rozhodol sa stať kňazom. V roku 1951 spolu s priateľmi podnikli riskantný útek za hranice, aby mohol v Ríme študovať teologiu. Odsúdili ho na dvanásť rokov pobytu v uránových baňach v Jáchymove, odsedel si desať.

„*V lágri na Příbramsku pobudol spolu s mojím otcom aj s Janekom Havlíkom. Všetci boli veľkí kamaráti, a ked' sa vrátili domov, jeden druhého navštievovali. Boli sme ako rodina. Janek Havlík krátko po návrate umrel, lebo on najčastejšie býval zavretý v najhoršej cele jeden krát*

jeden meter a spával na betóne. Toník mi hovorieval, že som rebel ako môj otec. Nikto z nás neznášal krivdy a kritizovali sme komunistov. Bol pre mňa inteligentný, veselý a priamy človek. Ale mal problem zamestnať sa. Vždy hovoril: Mne najlepšie pasuje tá lopata.“ zaspomínala si paní Bernardína Sprušanská z Popudinských Močidlian.

Ked' opustil väzenie, pracoval ako robotník, ale svojho sna sa nevzdával. Počas pražskej jari dostał povolenie odísť do Taliánska, kde dokončil teologické štúdium, a 17. mája 1970 ho vysvätil pápež Pavol VI. za knaza.

Mnohí vtedy nechápali, prečo sa vtedy 41-ročný knaz rozhodol vrátiť domov, ked' by ho v Ríme čakala úspešná kariéra. On sa k tomu jednoducho vyjadril: „*Nebijem sa do prís ako vlastenec, ale mne je Slovensko drahé. Vtedy sa mi to zdalo ako zrada. Neviem, ako by som rozprával, keby to bolo dnes, ale na Slovensku stále potrebujeme ľudí, ktorí ukazujú, že jednoduchý život má zmysel.*“

Ked' ako knaz pôsobil v Blumentálskom kostole v Bratislave stal sa pre jeho veľký vplyv na mládež trňom v oku Štátnej bezpečnosti. Postupne ho presúvali do Perneku, Veľkého Zálužia a nakoniec do Záhorskej Vsi.

Áno, poznal sa s politikmi, s bývalými disidentmi, ľuďmi, ktorí ovplyvňovali kultúrny život. Angažoval sa v spoločenských, sociálnych a kresťanských organizáciách, v Konfederácii politických väzňov. Vážili si ho rôzne spoločenské vrstvy tak si vždy našiel čas a prišiel sem. Ked' a milovali ho viaceré generácie. Anton Srholec mal svoju cestu. V roku 1992 založil resocializačné centrum Resoty, ktoré do-

dnes podáva pomocnú ruku bezdomovcom. „*Bolo to prvé zariadenie takéhoto druhu, ktoré vzniklo po revolúcii, keď sa začali objavovať ľudia na ulici,*“ opisuje sociálny pracovník Michal Oláh. Keď António hovoril, že sa medzi bezdomovcami cíti ako medzi svojimi, oni vedeli, že je hovorí pravdu. Že je naozaj ich.

„*Zrazilo ma auto, bol som ťažko ranený. Nechceli ma prijať do žiadneho útulku, lebo som mal poškodenú chrbticu. Pán farár ma srdečne zobrajal napriek tomu, že som nemal doklady ani zdravotnú kartu,*“ rozhovorí sa päťdesiatšestročný Aladár Záboršký. Nikdy nezabudne na deň, ked' sa

DÁVAL ŽLTÉ A ČERVENÉ KARTY

V Resoty majú chlapi posteľ, jedlo, ale aj slobodu. Tridsiatnici i osemdesiatnici, Slováci aj utečenci z Etiópie, Maroka či z Rumunska. Všetci sú na jednej lodi. A každý má vlastný kľúč. Iste, pravidlá treba dodržiavať.

„Otec Anton veľmi dbal na ekológiu a štrenie. Všetkých k tomu viedol, najmä k separovaniu odpadu. Zakladateľ „Divnej komunity“ videl v ľuďoch len to dobré. Veril im.

„Nekritizoval, ak niekto nechodil do kostola. Veril, že sa modlí doma,“ priponíma Michal Oláh. Ale agresivitu v útulku trpiať kvôli bezpečnosti ostatných nemohol.

„Otec Anton zaviedol, tak ako to býva vo futbale, žltú kartu - napomenutie - a červenú kartu - vyhadzov: bud' na týždeň, mesiac, alebo natrvalo. Aj teraz na Vianoce sme na mesiac vyhodili troch chlapov, lebo sa opili a robili neporiadok.“

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety sa ako inštitúcia stala oficiálnym správcom Resoty asi pred dvoma rokmi. Ovtedy, keď začal mať António, kňaz a bývalý disident zdravotné problémy. Odozval zariadenie Vladimírovi Krčméremu a jeho tímu, ktorí sa starali aj sa budú staráť o zariadenie v Srholcovom duchu. Dokonca už zmenili meno zariadenia na Resoty - re-socializačné komunity Antona Srholca.

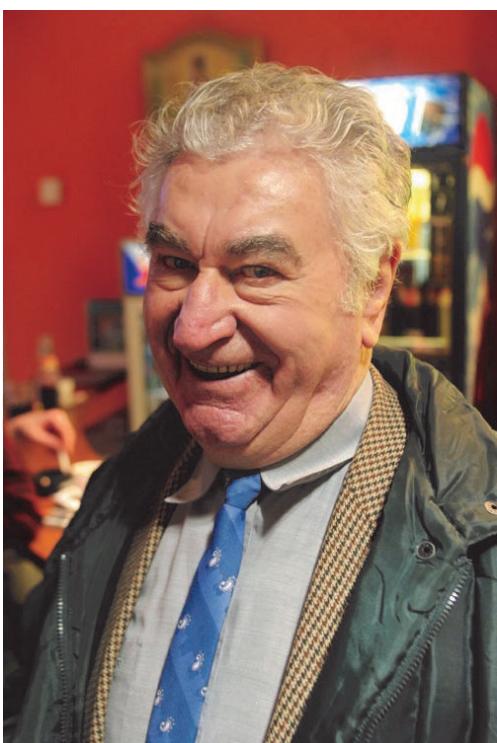
Neštátne zariadenie žije z toho, čo vzbiera od ubytovaných - mesačne platia stopäťdesiat eur. Pomáhajú im aj dve percentá z daní či dobrovoľní darcovia. Budovu im vlni magistrát odpredal za jedno euro. Chvalabohu, lebo správca, teda Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety, investoval do rekonštrukcie niekoľko desiatok tisíc eur.

DEDIČ IBRAHIM

Výnimočný a oblúbený kňaz Anton Srholc zomrel v ružinovskej nemocnici vo štvrtok siedmeho januára o ôsmej hodine ráno. Podľahol onkologickej chorobe plúc, ktorá sa postupne rozšírila aj do kostí. Nepríjemnosti sa u kňaza objavili pred viac ako polrokom, keď sa o problémoch dozvedela verejnosť.

Zdrvenej rehoľnej sestre Rite, ktorá bola posledné roky jeho najbližším človekom a spolupracovníkom, nebolo do reči. Ani mnohým bezdomovcom z Resoty, z ktorých niektorí sa stali dedičmi Srholcových osobných predmetov.

Svoje auto v závete odkázal utečencovi Ibrahimovi, ktorý je v Resoty najdlhšie z tamojších obyvateľov, dokonca sa stal správcom. *„Som z Maroka, z berberskej*

komunity. Pred vyše dvadsiatimi rokmi boli u nás problémy, a tak som s rodinou usiel do Francúzska, potom do Česka a na Slovensko. Otec Anton mi pomáhal vybaťiť doklady, keď ma chceli vyhostiť,“ spomína.

NAJKRAJŠIE MYŠLIENKY ANTÓNIA

O ŽIVOTE

● S námahou, ľútostou, bolestou a pokorou musíš v sebe hromadiť a chrániť svetlo. To je zmysel celej tvojej činnosti. Tento svet iné ani nečaká. Ak nie si svetlom, nedávaš nič.

● Nikoho nekritizuj a nesúd. Každý si bude zodpovedať za svoje skutky. Mlč a pracuj na sebe.

● Cirkev vždy držali svätci, a nie reformátori.

● Na to, aby človek slúžil a zmyslom naplnil svoj čas, nemusí mať veľkú funkciu a chodiť oblečený do purpuru.

● Dávaš len to, čo máš, čím si sa stal, a nie to, čo si sa naučil a čo hráš.

● Čím som starší, tým viac si uvedomujem súvislosti, prepojenia a príbuzenstvo všetkých ľudí bez rozdielu na orientáciu, rasu či náboženstvo.

● Človek je sám sebe otázkou.

● Žobráci a chorí sú nato, aby nám ukázali, že je možné uniesť osud oveľa ľažší. Aby sme videli, ako veľa sme dostali. (Z knihy *Ako čerstvý chlieb*)

O VIERE

● Ježiš nerozdával fary a tituly, ale poslal apoštolov do sveta. Naše svedectvo a príklad kresťana znamená viac ako naše kázne.

● Viera sa v dnešnom svete stáva vedou, dokonca jedinou vedou o skutočnom živote. (Z knihy *Experiment lásky*)

Zostal moslimom, ale naučil sa aj kresťanské modlitby, ktoré s kňazom neraz odriekali v aute. „*Dobrý človek to bol. V živote som nestrelol človeka s takým dobrým srdcom. Veľmi nám bude chýbať,*“ povzdychne si.

-Monika Mikulcová -

● Neopovážim sa agitovať pre chodenie do kostola. Už dávno to prestalo byť ukazovateľom viery. (Z knihy *Ako čerstvý chlieb*)

● Kresťan bez milosti je ako katedrála bez Boha či auto bez benzínu. (Z knihy *Ako čerstvý chlieb*)

O MAJETKU

● Kto sa po celý život ženie len za korunou, hrozí mu, že skončí ako Judáš.

● Naša spoločnosť sa nasýti hmotným, unávia sa tým behom a potom bude hľadať iné hodnoty.

O SMRTI

● Keď umiera človek, umiera kus zo mňa.

● Tento svet je len niečo dočasné na našej nekonečnej ceste. (Z knihy *Anton Strholec*)

O SLOBODE

● Sloboda je prirodzený stav človeka.

● Ja si vyprosujem slobodu a na ňu si nedám od nikoho siahnuť. Sloboda je veľký dar, ktorý si úzasne vážim, a preto som nebol ochotný byť tolerantný k málo féravým spôsobom, ktoré vidím v cirkvi. Preto žijem na pokraji. (Z rozhovoru pre SME)

O ODPÚŠŤANÍ

● V odpúšťaní sa oslobodzujem od minulosti a všetkého zlého.

O CHOROBE

● Choroba je dobrá vec. Je to príležitosť zamyslieť sa, pouvažovať o tajomstve smrti a uvedomiť si, že svet pôjde aj bez nás.

O NÁRODE

● Sme národ, ktorý sa pomaly a ľažko učí, ale rýchlo zabúda

A RIEKOL ANTONIO...

- | Stále sa učím objať a uniesť svoje kríže, to všetko, čo treba a čo sa dá.
- | Keď máte duchovné hodnoty, materiálne vám skoro nikdy nechýbajú.
- | Dnešné šťastie môže byť katastrofou zajtra. Treba udržať rovnováhu kultúry a telesného.
- | Nemusíme byť vulgární, aby sme sa približovali mladým. Ľudia milujú kultúru a tam, kde jej je menej, sa podsúva viac primitívneho vulgarizmu.
- | Človek si nesie svoj dom spomienok ako slimák. Kto má peklo na Slovensku, v Miami nebo nenájde.
- | Jediný pokrok, ktorý je neomylne správny a žiaduci, je pokrok v sebaprekonávaní a sebازdokonaľovaní, čím človek prispieva k pokroku celej spoločnosti.
- | Tragika našej súčasnej doby je, že sme slobodu dostali, ale na slobodu nedozreli.

TRI MYŠLENKY NA PÔST

Občerstviť sa pôstom. Obohatiť sa almužnou a očistiť sa modlitbou. Takto sa díva na skutky pokánia sv. Augustína.

OBČERSTVENIE PÔSTOM

„V tieto dni pôstne neobťažujte svoje svedomie hodovaním a opilstvom, ale postite sa. A vy, ktorí sa postíte aj počas celého roka, v tomto pôstnom čase navýšte dávku toho, čo už je pre vás samozrejmé.“ Augustínovu povzbudzovanie sa nekončí tu. Biskup z Hippo verí v pôstny projekt – či plán kresťana, ktorý by mal sršať pokáním. Dodáva tieto

slová: „Predovšetkým, bratia a sestry, postíte sa od hádok a škripiek.“ „Ved' Pán karhá pôst človeka, ktorý je hnevlivý, chce pôst milosrdného človeka, pretože pôst bez milosrdenstva neosoží tomu, kto sa postí.“

Chútky tela ochudobňujú nášho ducha. Pôst sa pre nás stáva cestou k tomu, aby sme pocítovali hlad a smäd po Múdrosti a Pravde. Je to hlad po Božom Slove, ktoré požehnáva náš pôstny čas. Ak tento hlad nie je nasýtený prostredníctvom hojného počúvania, neustáleho čítania a meditačného „prežúvania“ Písem, kresťan príde k Veľ-

kej noci oslabený duchovným odriekaním. To by bolo skutočne nebezpečné. Keď sa postíme telesne, chceme a túžime mať hlad po Slove, ktoré nás živí v hĺbke srdca. Ak tento hlad nebude nasýtený, tak nás telesný pôst neslúžil na nič. Bol len obyčajným sterlným zriekaním sa niečoho, čo by inak bolo dovolené.

Aj nám teda Augustín opakuje svoje jasné povzbudenie, ktoré nepotrebuje komentár: „Božie Slovo (...) nech živí vaše srdce počas pôstu tela. Tak sa váš vnútorný človek posilní a občerství svojím pokramom a bude môcť podporovať telo v odriekaní.“

OBOHATENÍ ALMUŽNOU

„Peniaze, ktoré pôstom ušetríte, pridajte do almužien, ktoré už dávate.“ Augustín nás pozýva vystupovať po schodíkoch pokánia pôstneho času. K pôstu sa pridáva almužna, ktorá z pôstu prirodzene vyplýva. Pôstom ušetríme nejakú sumu peňazí, lebo sa snažíme jest a piť striedmejšie, nemáme výdavky na zábavu a alkohol, veľké nákupy taktiež zostanú na iné dni v roku. Z ušetrených peňazí môžeme pomôcť chudobným a organizáciám, reholiám či farnostiam a kostolom, ktoré po-

moc poskytujú a aj potrebujú. Slovo almuž- ram Augustína je predovšetkým teologický. na sa nám zdá dosť vzdialené. Poväčšine ju Aký zmysel by malo pociťovať potrebu ob- považujeme za príležitostné gesto, ktorým rátenia bez toho, aby sme sa dali na cestu sa my uspokojíme a človek s vystretou ru- návratu k Bohu, bez toho, aby sme hľadali kou nás už neotravuje. Alebo často myslíme viac príležitostí stretnúť sa s ním? Takýmto na almužnu ako na pár drobných, ktoré vho- spôsobom skutky pokánia prestanú byť díme do košíka pri zbierkach v kostole. Ges- našou snahou upraviť svoj život podľa neja- to sa stáva mechanickým, zostáva rutinou kých zákonov a stanú sa skôr rozpoznaním ako svätá omša v kostole a vzdáluje sa od svojho hriechu v chvále toho, ktorý prišiel srdca. Urobíme ho často bez premýšľania, spasiť ľudstvo. Z niektorých povzbudení ktoré by mu dalo zmysel. Augustína môžeme vytušiť veľmi dôležitú

Cirkevní otcovia boli veľkí kazatelia al- sytézu: pôst, almužna, odpustenie, zdr- mužny, ktorí chápali v oveľa širšom zmysle. žanlivosť sú ľudskými prostriedkami na to, Samotná almužna pre nich bola usporiadaním darov, ktoré pochádzajú od Boha, a teda imperatívom pre podelenie sa a pre spravodlivé rozdele- nie dobier. Mizéria je fackou Božej štedrosti. Almužna má za úlohu nastoliť rovnováhu v stvoriteľskom poriadku a stať sa víťazstvom nad chamtivosťou.

„Aby naše modlitby mohli ľahšie dôjsť až k Bohu, musíme k nim pridať spolu s almužna-

mi a pôstami aj krídla zbožnosti.“ Pre Au- gustína dávať almužnu znamená modliť sa. Ruky, ktoré dávajú almužnu, robia efektív- nou modlitbu a predovšetkým modlitbu, v ktorej prosíme u Boha o odpustenie.

OČISTENIE MODLITBOU

Vrcholom pôstnych skutkov je modlitba. Augustín robí z modlitby centrálu, kde sa spájajú pôst a almužna. Tie posledné sú totiž krídla modlitby, ktorými prídemu pria- mo k Bohu. Pôst modlitbu drží a samotná zdržanlivosť má za cieľ hlbšie spojenie sa s Bohom a vrúcnejšiu modlitbu. Pôstny prog-

ram Augustína je predovšetkým teologický. Aký zmysel by malo pociťovať potrebu ob- rátenia bez toho, aby sme sa dali na cestu návratu k Bohu, bez toho, aby sme hľadali viac príležitostí stretnúť sa s ním? Takýmto spôsobom skutky pokánia prestanú byť našou snahou upraviť svoj život podľa neja- kých zákonov a stanú sa skôr rozpoznaním svojho hriechu v chvále toho, ktorý prišiel spasiť ľudstvo. Z niektorých povzbudení Augustína môžeme vytušiť veľmi dôležitú

Robte
pokánie

aby sme vytvorili priestor pre Boha a pre bratov a sestry. To vlastne znamená žiť od- poveď na veľkonočnú Božiu lásku prostred- níctvom služby blížnemu a modlitby. Potom sa tento priestor stane niečím oveľa širším, dokonca sa ide až zač. Nie je to len vyslovo- vať modlitby a nájsť si na ne čas, hoci aj to je v našom životnom tempe v mestách veľ- ká vec! Hovoríme o dimenzii nášho života, našej existencie, ktorá spozná v chvále, ďakovaní, prosbe a adorácií vlastnú závis- losť od milosrdného a spravodlivého Otca.

-zasvatenyzivot.sk -

Európa je zemepisný pojem iba akosi druhotne. Nemožno ju jasne ohraničiť. Kde sa začína a kde sa končí? Dlhé stáročia patríme k Európe my s celým našim Slovenskom - priestorovo, dejinami, kultúrne. Od vstupu do Európskej únie sme s ňou spojení ešte rozmanitejšími vzäzkami a meno Európy sa spomína v našom živote denno-denне a pri každej príležitosti. Osudy Európy sa nás životne dotýkajú - jej myšenie, kultúra, politika, morálka, jej identita a zaujíma nás jej smerovanie. Myslím, že rozmyšľajúci z nás sú radi, že sa Európa zjednocuje - žije 60 rokov bez vojny.

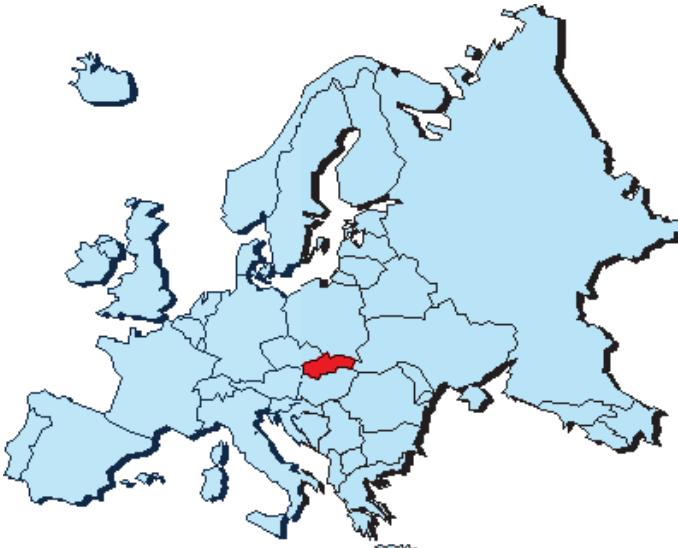
Ked hovoríme o Európe ako o kontiente, tento zemepisný pojem je akýsi druhotný. Európu ľažko geograficky jasne vyznačiť - kde sa začína a kde sa končí a prečo. Prečo sú jej zemepisné hranice na Urale a na Bospore? Sibír k nej nepatrí, aj keď tam žijú Európania myšlením a životom. A kde sú jej hranice v Atlantickom Oceáne? Na Islande? Na Kanárskych ostrovoch hlboko pri Afrike? Alebo priamo v metropolách frankofónnych afrických štátov s ich európskymi univerzitami? Alebo priamo v Juhoafrickej únii? Európa je viac kultúrny a historický pojem.

Európa je Idea, spoločenstvo hodnôt, je to kultúra a jednota v tejto kultúre. Prvý nemecký prezident Heuss sa vyjadril, že Európa stavia na troch vrchoch: Prvým je Areopag s gréckym myšlením, druhým Capitol s rímskym chápaním štátu a práva, a

tretím je Golgota s kresťanským chápaním ľudskej dôstojnosti, ľudských práv a kresťanského chápania slobody. Áno, v tomto zmysle kresťanstvo nám stále ukazovalo cestu. Európu tvorili dlho krajiny okolo Stredozemného mora, Grécko, Rímska ríša, až po Galiu, Germániu a Britániu. U nás po prekročení Limes romanus sa Európa rozprestrela do Škandinávie, predtým z Veľkej Moravy do Bulharska, cez kresťanstvo do Kyjeva, cez Konštantínopol a východné kresťanstvo prešla medzi Slovanov až do Moskvy. Už po otriasoch stiahovania národov utváralo Európu najmä kresťanstvo a to znamená Cirkev a jej mníšstvo, najmä benediktíni ako záchrancovia anticej a tvorcovia naozaj novej kresťanskej kultúry a civilizácie. To platilo a piatí aj o našich krajinách.

Európa vyrastala po stáročia hlavne z kresťanských koreňov. Chrámami bolo posiate aj celé naše Slovensko. V nich a okolo nich sa formovalo mrvné vedomie a vedomie ľudí, z nich rástli rodiny, rozvíjalo sa vzdelenie. Vznikali školy, zakladané gymnázia až po univerzity, u nás v Trnave, Košiciach i v Prešove. Okolo chrámov a kláštorov sa rozvíjalo umenie

literárne i výtvarné. Trnavská univerzitná tlačiareň vydala tisíce titulov kníh, a to v mnohých jazykoch. Dóm sv. Martina v Bratislave, sv. Alžbety v Košiciach, ale i levočský Oltár Majstra Pavla sa stali bohatstvom národa spolu s nástennými vzácnymi maľbami v stovkách kostolov. V Českej republike bol a je pokladom chrám sv. Víta i Karlova univerzita. Kláštor vo sv. Beňadiku a inde šírili oddávna aj hospodársky a technický pokrok v pestovaní plodín, v remeslách, rybárstve i v technike vôbec. Aj v prvej ČSR jestvovalo na Slovensku ešte okolo 1.200 ľudových cirkevných škôl a gymnázií, ktoré podporoval štát. Kresťanstvo bolo u nás prítomné cez morálne a kultúrne pôsobenie katolíckej a evanjelickej cirkvi, cez Bernoláka, Hollého, Hurbana, Sládkoviča, Moysesa a Kuzmánho, Hlinku i Rázusa. Potom v XX. storočí sme prežili neslýchané duchovné otrasy, najmä štyridsať rokov ateizácie v komunizme a rozpadu mnohých morálnych a tradičných cenných kultúrnych hodnôt. Tento úpadok hodnôt sa prejavuje dodnes.

Aj v iných krajinách Európy sa oslabo-

val vplyv kresťanstva a oslabuje sa dodnes. Vplyva to na chápanie slobody, na rozvoj hospodárskeho života, na riešenie sociálnej otázky, na rozvoj kultúry a na celkový morálny stav života.

Európa pri svojich mnohých úspechoch je dnes ohrozená. Je ohrozená a akoby vyprázdnaná zvnútra. Je ohrozená krízou svojej identity.

O možnej budúcnosti Európy poznáme protichodné a rozmanité dia-

gnózy a prognózy. Oswald Spengler medzi prvými hovoril o zániku Západu podľa akéhosi biologického zákona vzniku, rozvoja, staroby a smrti kultúr.

Proti tomuto biologickému názoru sa mnohí vzopreli, medzi inými kultúrny historik Arnold Toynbee. Aj podľa neho je západný svet v kríze, a to preto, že sa zriekol duchovných síl a nastolil si namiesto náboženského kult techniky, kult národa, kult sily, či štátu. Toynbee videl riešenie v obnove ducha a náboženstva. Je táto diagnóza a terapia správna? Rozprava je stále otvorená v Európe. Nevieme predvídať budúcnosť.

Nútení sme však pýtať sa: čo nám zabezpečí budúcnosť a čo je schopné zachovať vnútorný život identity Európy? Čo môže byť dnes a zajtra príslušom ľudskej záruky dôstojného života našich národov? Určite to bolo a zostáva riešenie problému človeka, v celej šírke problému sociálneho života.

Niekajší kardinál Ratzinger, terajší sv. Otec Benedikt XVI. napísal, že k dvom

zmieneným postojom sa už dávnejšie prijala tretia sila - sociálne hnutie. Predstavilo sa a rozvinulo v dvoch podobách: ako sociálne hnutie blízke kresťanstvu, či priam kresťanské (v Spolkovej republike Nemecko je popri CDU aj CSU, čiže Chrstlich soziale union), a teda demokratické sociálne hnutia a strany, a na druhej strane ako totalitný socializmus. Demokratické sociálne hnutia pôsobili ako protiklad radikálnych revolučných či liberálnych postojov, skorigovali ich a tým obohatili život. Spolu so sociálnou náukou Cirkvi tieto hnutia prispeli ku zdravému stvárňovaniu sociálneho vedomia v Európe.

Ináč to bolo s totalitným modelom socializmu. Ten sa spojil s výslovne materialistickou a ateistickej filozofiou dejín, podľa ktorej náboženstvo má byť prekonané a vývoj čírych materiálnych podmienok zabezpečí šťastie všetkých. Duch je produkтом hmoty, morálka je iba produkтом okolnosti. Morálne je podľa toho všetko, čo slúži a podporuje konečný, šťastný vysnívaný stav. „Tu sa dovršilo prevrátenie všetkých zdravých hodnôt, ktoré vybudovali Európu. Všetko môže byť v danej chvíli dovolené a teda morálne.“ Aj človek sa môže stať čírym produkтом a nástrojom na základe genetiky.

Totalitné komunistické systémy v Európe stroskotali. Zrútili sa pre falosný ekonomický dogmatizmus. Ale podľa J. Ratzingera veľmi radi obchádzame skutočnosť, že stroskotali hlavne pre pohrdanie ľudskými právami, pre pohrdanie morálkou a podstatou človeka ako nedotknuteľnej hodnoty, ako živej osoby. Stroskotali pre svoj bezbrehý ateizmus. Preto aj najväčnejšia a skutočná katastrofa, ktorú

tieto režimy zanechali po sebe nie je ekonomickej povahy. Zanechali v prvom rade vyprázdené a spustošené svedomia, duše, kultúru a spoločnosť. S tým sa stretáme na každom kroku. Ja, napísal J. Ratzinger, podstatný problém našej éry Európy vidím v tom, že sa doteraz nevyvracajú naplno a pravdivo samotné príčiny spôsobenej havárie, a tak sa mnohí bývalí a bojovní ateistickí komunisti so svojimi trvalými postojmi a názormi bez ťažkostí stali spoločenskými lídrami nového života. Morálna a náboženská problematika, o ktorú vlastne ide, sa úplne odsúva. A tak chaos, ktorý po sebe zanechal marxizmus, existuje aj dnes: cez odmiennutie Boha je to

veka o sebe samom a o vesmíre, strata vedomia nedotknuteľných morálnych hodnôt, strata istôt o cieľoch spoločnosti a o poslaní národa. To všetko, ak to rozmeníme, môže však viesť k seba-zničeniu európskeho kultúrneho povedomia, čo doslovne otvára cesty k zániku.“

Čo sa tu od nás očakáva? Uznať ľudské práva a ľudskú dôstojnosť ako hodnoty, ktoré existujú pred všetkými štátmi, parlamentmi a štátnymi zákonomi. Základné ľudské práva neustanovuje nijaký parlament, ani sa občanom blahosklonne neprideľujú: jednoducho existujú a štát ich musí rešpektovať ako hodnoty vyššieho poriadku. Parlamenti štátov nemôžu od-

hlasovať rušenie základných mrvných zásad života, manželstva a rodiny, tak ako nemôžu odhlasovať zrušenie násobilký či zemskej príťažlivosti. Podľa kresťanstva iba Boh mohol ustanoviť a môže garantovať tieto hodnoty na základe podstaty človeka, ako nedotknuteľné. To, že jestvujú hodnoty, ktorými nemôže nikto, ani štát, manipulovať, je prvá a skutočná záruka našej slobody a našej ľudskej veľkosti. To hovorilo a hovorí kresťanstvo, a hovorí to aj u nás. Dnes, po hrôzach zločinného nacizmu a zločinoch komunizmu asi nikto nebude chcieť priamo popierať, že ľudské práva a dôstojnosť človeka existujú pred štátmi, pred parlamentmi a pred politikmi. Napriek tomu existujú dnes doslovne zničujúce hrozby proti týmto nedotknuteľným hodnotám.

Preto si kladieme otázku: v ktorých oblastiach života je našou veľkou úlohou chápať a rozvíjať v živote spoločnosť všetko na zdravých základoch: slobodu, hospodárstvo, sociálny život spoločnosti, kultúru, školstvo a výchovu a hlavne celkovú morálku života. Našou úlohou je znova začať správne chápať ľudskú slobodu, slobodu človeka.

Slobodu niektorí chápú ako svojvôľu a zvôľu. Prejavov je mnoho. Čítal som v časopise surový článok proti náboženstvu, proti Bohu a proti kresťanskej morálke. Článok mal takú analfabetskú úroveň, že to prekračovalo všetky priateľné hranice. Televízne obrazovky nám denne servírujú rozličné „šou“ s ponižovaním ľudí za peniaze pod sprchou a mimo sprchy. Ľudia na to denne hľadia, jedni nad tým žasné, iní protestujú. To isté sa dialo na festivaloch Divadelnej Nitry s nahými hercami, dokonca s bohatými štátnymi dotáciemi. Odpoveď zodpovedných či nezodpovedných? Je to vraj čosi slobodné, nikoho

nenútime a ľudia to chcú. A biznis je biznis. Takto sa život zosúva. Ani oteplovanie atmosféry, ani hurikány, ani strašné zemetrasenia v Pakistane či v Indonézii niektorími ľuďmi nepohnú... Zneužívaním slobody si tak ničíme morálku i svoju planétu. Inštinkty sa vyhlasujú za zákony človeka.

Človek však nie je súčasťou prírody ako zviera. Človek je viac, je viac než záhadu. Je tajomstvom tohto sveta. Naše oči prezrádzajú, že sme viac ako telo. Sme domom, v ktorom sa svieti a v ktorom ktosi prebýva. Človek je živá osoba, ktorá niekam kráča. Všetko v ľudskej spoločnosti má byť sústredené na to, aby sa darilo žiť každému človeku. V tomto svetle by sme mali vidieť, riešiť a rozvíjať život vo všetkých jeho oblastiach. Čo to konkrétné znamená?

POKRAČOVANIE NABUDÚCE

-J. Ch. Korec-

PREDVOLEBNÉ POUČENIE SLOVENSKÉHO KLASIKA JANKA JESENSKÉHO Z ROKU 1929

DEMOKRATICKE VOLBY

V tých voľbách demokratických
je predsa čosi novô,
a to je, že hlas národ má
a vyvolený slovo.

Pred daždom rastú oblaky,
pred voľbami zas sľuby,
po daždi rastú rýdziky,
po voľbách – prázdne huby.

Pri voľbách národ vyberie
si stranu milovanú,
po voľbách strana milovaná
ho odloží – na stranu.

A pravda pravdou zostáva
pod potmehúdzskym slncom:
voliči prídu ku urnám
a vyvolený – k hrncom.

ŽE BY?

Ponúkame odkazy na internetové stránky, ktoré môžu obohatiť váš duchovný život.

www.zastolom.sk - chce sprevádzať rodiny na ceste viery. Pomáhať manželom rásť v harmónii a jednote v Kristovi. Zároveň pomáhať rodičom vo výchove a odovzdávaní živej viery deťom. PREČO PRÁVE ZASTOLOM.SK ? Stôl je miestom, kde sa rodina stretáva, aby jej členovia spolu stolovali, modlili sa, zhovárali sa. Chceme prispieť k tomu, aby za takýmto rodinným stolom mal Boh vždy svoje miesto.

www.bezhranicna.sk - bezhraničná láska nepozná hranice. Možno to vyznie zvláštne... bez hraníc, sme predsa bezbranní. Každý z nás ma svoj príbeh tak ako vy. Niekoľko tento príbeh obsahuje zrniečka ľažkostí i odvahy, keď sme si museli prejsť svojimi osobnými cestami.

www.vyveska.sk - je najväčší portál informácií o kresťanských podujatiach a aktuálnych akciách zo sveta kresťanstva na Slovensku. Spolupracuje s mnohými kresťanskými organizáciami a pravidelne ju navštievujú tisícky kresťanov. Prehľad kresťanských podujatí a akcií, ktoré Výveska.sk ponúka, je k dispozícii je na webovej stránke.

www.postoj.sk – na Slovensku dlhodobo chýbalo rešpektované médium, ktoré si váži konzervatívny pohľad na svet. Vo verejnej debate tak chýbal dôveryhodný a silný hlas, z ktorého by hodnotovo založení ľudia mohli čerpať informácie, ktoré by si vážil ich názor a kultivovane s nimi diskutoval. Aký je váš postoj? Potrebuje Slovensko konzervatívny denník?

www.zaostri.sk - Teší nás, že ste Zaostriili na rodinu! Sme mladé rodiny rovnako ako vy. A tiež rovnako ako vy, aj my máme

chuť sa podeliť o naše skúsenosti, zážitky a odporúčania s inými rodinami. Stránky, ktoré sme vytvorili sú súčasťou malého projektu ZAOstri NA RODINU, ktorého cieľom je vyzdvihnuť hodnotu rodiny a spoločenstva rodín na Slovensku a kvalitnými informáciami podporiť rodiny v tom, aby túto hodnotu sami nachádzali a posilňovali.

www.lpp.sk - Liga párov páru v Slovenskej republike je občianske združenie, ktoré učí symptotermálnu metódu (STM) prirodzeného plánovania rodičovstva (PPR) a propaguje neantikoncepcný životný štýl. Šíri ekologické dojčenie, podporuje rodinné aktivity a pomáha budovať manželské vzťahy.

www.domanzelstva.sk - ktorým na ich manželstve záleží... Ak sa chystáte na svoju svadbu alebo o ňom ešte len uvažujete, ak máte plnú hlavu predsvadobných príprav, alebo sa okolo svadobných salónov ešte len prechádzate, urobte pre vašu spoločnú budúcnosť ešte niečo, čo váš vzťah posilní. Dajte vašej vysnívanej svadbe ešte jedno kritérium – kvalitnú prípravu. Na našich stránkach vám ponúkame niekoľko informácií o tom, ako sa na manželstvo môžete dobre pripraviť pomocou kurzov prípravy na manželstvo.

www.cestaplus.sk – magazín s hodnotami Cesta+ vznikla veľmi jednoducho. Bolo potrebné mať kresťanské médium, ktoré bude hovoriť zrozumiteľne a jednoducho Evanjelium a prinášať svedectvá a životné osudy ľudí, ktorí toto Evanjelium žijú a bojujú za dobro.

www.erko.sk - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí -Pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí na zrelé kresťanské osobnosti podieľať sa na rozvoji spoločnosti, v ktorej žijú. Poslanie eRka sa uskutočňuje cez osobný

príklad mladých dobrovoľníkov, ktorí prežívajú spolu s deťmi život v spoločenstve. eRko vydáva detský časopis Rebrík, eRko organizuje koledníčku akcii Dobrá novina.

www.saleziani.sk - Saleziáni dona Bosca – spoločenstvo ľudí, ktorí ako kresťania katolíci zasvätili svoj život Bohu a výchove mladých. Uskutočňujú poslanie, ktoré sa zameriava na celistvú výchovu mladého človeka.

www.domka.sk - Domka sa venuje spre-vádzaniu mladých ľudí. Cielene im vytvára priestor pre angažovanosť a ponúka dôveru, zodpovednosť a podporu, primeranú ich veku a schopnostiam, aby ich podporila vo vyzrievaní v dobrých kresťanov a statočných občanov. Nadväzuje na výchovnú skúsenosť sv. Jána Bosca.

www.zksm.sk - napomáhať osobnostnému a duchovnému rozvoju mladého človeka na osobnosť s uceleným pohľadom na život. Prostredníctvom neformálneho vzdelania a informálneho učenia mladého človeka mu chceme pomôcť dozrieť v osobnosti, prispievajúc svojimi postojmi, konaním a

prácou k rozvoju spoločnosti a cirkvi.

www.manzelskyslub.sk - stránka ktorá chce aby sme aby si mali láskyplné, úctivé, verné, šťastné a stabilné manželstvo. Aby manželky boli exkluzívne milované a manželia výnimočne oceňovanými. Aby ste sa navzájom príťahovali a zostali si vernými až do smrti, z čoho budete mať úžitok vy, deti i celá spoločnosť

www.milovatactit.sk - Milovať a ctiť teda tvoria prednášky a publikácie na témy manželstva, rodiny, vzťahov, sexuality a výchovy detí. Boh nám vkladá do srdca nové myšlienky a vízie. Aj prostredníctvom ľudí, s ktorými sa vdáka projektu stretávame. Preto pripravujeme ďalšie publikácie; v najbližšej dobe napr. o vzťahoch slobodných alebo o mužskej identite.

www.worshiplife.sk - Veríme, že WorshipLife.sk sa stane domovskou webstránkou uctievačov živého Boha na Slovensku. Webstránka poskytne info o worship kapelách, prednášky nie len na tému chvála a uctievanie, o podujatiach vo vašom okolí.

-net-

PRIORITY Profesor filozofie stál pred svojimi poslucháčmi a na stole pred sebou mal niekoľko predmetov. Keď začala hodina, vzal bez slova veľkú prázdnú fľašu na zaváranie a začal ju plniť veľkými kamene. Keď ju naplnil, spýtal sa študentov, či je už plná. Študenti súhlasili, že áno. Na to vzal profesor balíček s menšími kamienkami a vysypal ich do fľaše.

Trochu hrou potriásol a kamienky vyplnili medzery medzi veľkými kameňmi. Potom sa znova opýtal študentov, či je už fľaša plná. Tí so smiechom súhlasili. Teraz vzal profesor krabici s pieskom, vysypal piesok do fľaše a piesok samozrejme vyplnil i tie najmenšie medzery.

"A teraz si predstavte," - povedal profesor, - "že to je váš život. Kamene sú tie podstatné veci: vaša rodina, váš partner, váše zdravie, vaše deti -

skrátka veci, ktoré, keď všetko ostatné stratíte, stále dokážu naplniť váš život. Menšie kamene sú ostatné veci, ktoré tiež stojia za povšimnutie: vaša práca, váš dom, vaše auto. A piesok, to sú všetky ostatné maličkosti."

"Keď naplníte fľašu najprv pieskom, nezostane vám žiadne miesto pre kamene. A takisto je to v živote. Ak vynaložíte všetku energiu na maličkosti, nebudeste mať priestor pre dôležitejšie veci. Venujte pozornosť veciam, ktoré sú dôležité pre vaše šťastie. Hrajte sa so svojimi deťmi, nájdite si čas aj na zdravotnú prehliadku, chodte si so svojím partnerom zatancovať. Vždy vám ostane čas na prácu, na upratanie domu alebo usporiadanie party. Starajte sa predovšetkým o veci, ktoré naozaj majú význam."

Stanovte si svoj rebríček priorít. Zvyšok je len piesok."

-net-

PLNÉ ZUBY

Mala ho plné zuby, ale to predsa nie je dôvod na rozchod. Teda, aspoň v to dúfala. Ešte predtým, ako ho otvorila, mi zavolala so strachom v hlase a s tým, ako to nezvládne, ak ju naozaj opustil. My ženy sme neskutočné v robení záverov a dedukovaní situácie predtým, ako sa naozaj stane. Hovoríme jej, nech si sadne, zistí, čo je v ňom a až potom naplánuje, ako to bez neho prežije. To, čo našla vo vnútri, ju však mierne prekvapilo. Písal...

„Po dlhom čase som sa rozhadol, že sa priznám. Viem, že ako žena potrebujete počuť od muža často (najlepšie stokrát), že ťa miluje, čo cíti a ako veľa pre neho znamenáš. To všetko znie sice krásne, ale popravde, mne stačí, keď sa na mňa občas len bez slova s tou iskrou v očiach pozeraš. Minule som našiel pod tvojim vankúšom časopis o tom, ako zistiť, či ťa muž ešte stále miluje? Čo pre neho znamenáš? Vtedy som pochopil, že

máš svoje potreby ako každá iná žena. Nebudem predstierať, že som o nich netušil, len som to všetko nepokladal za tak veľmi dôležité. Spravil som chybu, ale zároveň pochop aj ty mňa. Na začiatok – O mojej láske už nikdy nepochybuj. Ver tomu, že ak by som ti začal denne vyspevovať serénadu pod oknom, po čase by nás susedia nezniesli a pre teba by to aj tak časom stratilo čaro. Ak by som ti hovoril len sladké slová, začalo by ti to liezť na nervy. Ak by som ti denne nosil kvety, ten moment prekvapenia by zmizol uprostred smetí. Ak by som bol s tebou všade, najlepšie 24 hod denne, začala by si postrádať svoj vlastný priestor. Pochop to, som tvoj muž a každý deň sa rozhodujem ním aj zostať. Túžim, len aby si rozumela, že mne ako mužovi stačí, že ťa mám vedľa seba. Že môžem byť tvoj partner,

neskôr manžel a otec našich detí. Chcem, aby si nikdy nepochybovala o tom, že ťa ešte stále lúbim. A ako to zistiť, ak ti to stokrát za deň nepoviem? Moju lásku nájdeš v bozku na rozlúčku. V neplánovanom objati. V slovách „Dávaj na seba pozor!“ V ochote riešiť nezmyselné hádky stále dokola, len aby si smutná stále nebola. V nevinnej otázke, či nie si hladná a v uistení sa, že sa mi na pracovnej ceste nestratíš. V záujme, čo si celý deň robila, keď sme boli bez seba. V smske na dobrú noc či ráno, alebo keď som dlhšie bez teba. V čase, ktorý s tebou rád trávim deň čo deň. V tichu, ktoré patrí len nám. V každom vyzdvihnutí z roboty, v čakaní, kym sa nachystáš, pri spoločnom vtipnom momente, filme, či len keď sme My dvaja. Odpust, že ti stále nepripomínam,

aká si krásna, dokonalá a milovaná. Myslel som si, že so svojou intuíciou ženy to už Anejako vycítíš. Ale až dnes po včerajšej hádke som pochopil, že by som ťa mal o tom uistovať aj slovami. V tvojich očiach som zrejme nedokonalý ignorant, ale

napriek tomu ťa lúbiť neprestanem. Dnes, zajtra, nikdy. Naposledy si sa ma pýtala, prečo ťa milujem? Mlčal som a ty si to vzala ako odpoveď. Pravdu však je, že na to nemám žiadny presný dôvod. Milujem ťa, pretože – si. Existuješ. Taká krásna, občas vynervovaná, náročná, ale pre mňa dokonalá. A nikam som neodišiel. Večer prídem a to je jeden z dôkazov, že ťa stále milujem.“

Keď to dočítala pochopila, že všetko, čo brala ako samozrejmosť, bola tá láska, ktorú ona potrebovala počuť. Pritom ju stačilo len vidieť, cítiť a vnímať bez slova.

My, ženy, potrebujeme dennodenné dôkazy lásky a presné vyjadrenia – dôležitejšie však občas je, vážiť si to, čo máme vedľa seba, aby sme to náhodou našou nepozornosťou jedného dňa nestratili...
-net -

VÁŽIŤ SI TO, ČO MÁME VEDĽA SEBA.

RODIČOVSKÉ SKRATKY II.

Si zlý! Si zlá! Začujem to v ihriskovej spletí rodičov a detí už len zriedka, ale i tak to vo mne za každým hrkne: „Si zlý! Si zlá! Nebud’ zlý – zlá!“ a rôzne obmeny týchto „nálepiek“, vyrieknuté v snahe zabezpečiť bezproblémový odchod z hojdačky či výmenu formičiek. Bum medzi oči – si zlý a hotovo. Bum – a ďalší kamienok nalepený do mozaiky pokriveného sebaobrazu dieťaťa.

Počas pôstu sme s mamičkami debatovali o tom, ako deťom odpovedať na niektoré ich otázky o ukrižovaní. „Ja som svojim povedala, že Ježiša ukrižovali zlí ľudia. A neskôr im doplním, že vlastne všetci sme tými zlými ľuďmi, ktorých hriechy Ježiša ukrižovali,“ podeľila sa jedna mamička. Áno aj nie. Niečo ma na tom vyrušovalo. Teológia bokom – pozrela som sa na to ako mama, ktorá svojim deťom praje, aby si vážili samy seba a mali vieru v dobro, ktoré v nich môže rást. Kto sa naučí vážiť si sám seba, naučí sa vážiť si aj ostatných.

Veta: „Si zlý!“ dieťaťu odozvadá horu negatív, ktoré si môže preložiť ako: nemilujú ma, nerátajú so mnou, nechcú ma, som nanič. Aký rozdiel je potom v reakcii, keď dieťaťu poviem: „Toto a toto v tvojom správaní bolo zlé? Nehovorím o osobe dieťaťa celkovo, ale o jeho konkrétnom čine, ktorý môže nabudúce riešiť inak. A to je pre dieťa iná emócia, iná šanca, výzva.

Aj keď je nám jasné, že zovšeobecňujúca nálepka „si zlý“ škodí sebaúcte dieťaťa (a vlastne dieťaťu nepomenuje nič konkré-

ne, čoho by sa mohlo zachytiť a zmeniť to v správaní), niekedy celkom jednoducho dávame nálepku dospelým – zlý človek, zlá učiteľka, zlí politici...

Môže byť dieťa hrdé na to, že je človekom, Božím dieťaťom, ak často počúva, že je zlý, že vôbec ľudia sú zlí?

A tak naše súrodenecké žalovanie: „Mamí, ona mi hovorí, že som zlá!“ komentujem tým, že všetci sme dobrí, len niekedy robíme zlo.

Boh totiž nestvoril zlé veci. Iba dobré. Príbeh stvorenia v Knihe Genesísa to toľko krát zdôrazňuje, keď sa Boh ohliada za svojím novým počinom. A keď stvorenie zavŕšil človekom, bolo to dokonca veľmi dobré! „A Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré...“ (Gn 1, 31).

Si dobrý! Si dobrá! Ale máš slobodnú vôľu a môžeš sa rozhodnúť urobiť dobro, alebo zlo. My s tatom ti v tom Dobre fandíme!

Tu niekde by sme mohli túto skratku ukončiť, ale kto by mal chut’ posvetiť si na „nálepkovanie“ vo svetle konceptu rešpektujúcej výchovy, nech sa páči:

NÁLEPKOVANIE A ŠKATUĽOVANIE

Ked’ dám dieťaťu nálepku, dávam mu

cez ňu najavo svoju mienku o ňom, svoje očakávania a dieťa často vystavované nálepkovaniu túto predstavu pravdepodobne preberie. Vytvára si o sebe skreslený obraz. Si zlý! Si slimák! Babrák! Lenivec! ... „Keď som taký, som taký. Načo niečo meniť? Očakávate odo mňa presne toto, milí rodičia...“ Dietá môže rezignovať. „Keď som v škatuľke trojkárov, načo sa snažiť o jednotku?“

Nálepky môžu byť aj pozitívne, no napriek tomu nesú pre dieťa riziko. Keď malá princezná x-krát denne počuje, že je „šikuľka“, môže mať problém priať svoj omyl – vedť sa od nej očakáva dokonalosť! Oveľa ľažšie môže prezívať situáciu, keď zrazu šikuľkou nie je. A oveľa ľahšie môže pristúpiť k nevhodnému prostriedku, aby tou šikovnicou bola za každú cenu.

Pre dieťa s nálepkou „milé, poslušné dieťa“ môže byť náročné prejavíť svoj názor alebo sa vzoprieť partii či ubližujúcemu príkazu. Vedť je predsa vždy „tým poslušným“.

Riziko pozitívnych nálepiek teda spočíva

v tom, že dieťa manipulujú očakávania, priania druhých. Cíti tlak – nemôže predsa sklaňať, musí sa usmievať, všetkému rozumieť, aj keď to tak nechce alebo necíti.

OCEŇOVANIE A POZITÍVNE DÔSLEDKY

Pri vytváraní sebaobrazu dieťaťu pomôžeme tým, že oceníme jeho snahu, správne správanie, rozlišovanie medzi dobrým a zlým.

„Toto bol fajn nápad! Oceňujem tvoju ochotu.“

„Teraz si bola k sestre veľmi príjemná. Aha, usmieva sa, páči sa jej to.“

„Tvoja pomoc s riadom mi padla vhod. Ďakujem, teraz máme viac voľného času.“

Pomenujeme, vyzdvihнемe pozitívna dôsledkov, ktoré vyplývajú z jeho správneho konania: „Stihol si si urobiť projekt v predstihu a teraz máš čas ísť na bicykel. Nie je to super?“ Alebo: „Tú kolobežku ste si napokon prestriedali. Teraz máte radosť obaja.“

-Martina Jokelová Čuchová-

D O P L Ľ O V A Č K A

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

1.Prístroj na snímanie obrazu, 2.Jednoduchý stroj, 3.Krt, hovorovo, 4.Točia, 5.Horná časť mužského oblečenia, 6.Hlava, expr., 7.Týkajúca sa krysy, 8.Samica koňa, 9.Zariadenie na otváranie a zatváranie dverí, 10.Dymila, čadila, 11.Varené múčne jedlo, 12.Obec pri Ilave, 13.Dojčila, krímska nemluvňa, 14.Malá Kveta, 15.Bývalý slovenský hokejista zo Slovana, 16.Malá kniha, 17.Žala obilie alebo trávu, 18.Vydávala zvuk kukučky, 19.Kvokajúca sliepka. NÁPOVEDA: KUŽELA Riešením doplňovačky je dokončenie vtipu na str. 31.

MĽČANIE

„Ústa dvihajú proti nebu a jazyk sa im vláči po zemi,“ hovorí v básnickej reči svojich čias biblický žalmista (Ž 73, 9), modliac sa k Bohu. A židovský spisovateľ Manes Sperber - zomrel pred pár rokmi - kriticky poznámenáva: „Naša doba je najurečenejšia vo svetových dejinách, vyjadruje sa neprestajne a na milióny spôsobov - no nedostáva sa k slovu.“

Komu bolo dané povedať pár slov, aby mali váhu a platili, ten vždy aj mnoho mlčal, a vcelku bol viac uchom ako jazykom. To platilo už dokonca pre Syna Božieho, ktorý o

sebe povedal: „Lebo ja som nehovoril sám zo seba, ale Otec, ktorý ma poslal, ten mi prikázal, čo mám povedať...“ (Jn, 12, 40).

Ježišovo slovo, evanjelium, stojí v závitoreke mlčania. Prv ako začína verejne hovoriť, odchádza na miesto ticha, na púšť. Tam v osamelom dialógu s Otcom a v Duchu Svätom dáva formu slovu, ktoré neskôr bude hovoriť ľudom: slovo, ktoré hrozí, slovo, ktoré je pohotové ako meč a slovo nežné, ktoré je ako hladkajúca ruka. Opäť a opäť túto Ježišovu reč preruší mlčanie: pred Otcom a ľuďmi, pred farizejmi, ktorí žalujú na cudzoložnicu, pred Pilátom.

Preto v nasledovaní Krista vedľa tradície reči a ohlasovania z jeho poverenia, existuje aj tradícia mlčania. Oboje charakterizuje cirkevnú liturgiu, má tvár rytmu, vzduchu a výduchu, prílivu a odlivu. „Mám hymny, v ktorých mlčím,“ čítame v Rilkeho *Knihe hodín*. Aj liturgia skrýva v sebe také hymny ticha, mlčania. Sväté ticho hovorí viac ako chýbajúca reč alebo spev. To je všetko

„obsahujúca prítomnosť“, uvoľnené čakanie na Boha. To je postoj, ktorý má svoje najkrajšie vyjadrenie s rukami dohora otvorenými, formovanými do vázy. V tomto postojo Samuel povedal Bohu: „Hovor, Páne, tvoj sluha počúva!“ (Sam 3, 10)

V liturgii všetko má svoj čas, aj hovoriť a aj načúvajúco mlčať. Tomuto mlčaniu by sa mal dopriať čas po vypočutí Svätého písma, po jeho výklade v kázni, ako aj po sväтом prijímaní. „Ja musím mlčať, aby vo mne rástlo slovo,“ povedal na slovo skúpy básnik Reiner Kunze žurnalistom, ktorí od neho žiadali vyjadriť politické postoje. Aj kresťania by mali viac mlčať, aby večné a vtelené Slovo mohlo v nich dostávať hlas a tvár.

-Egon Kapellari-

**BOHA UCTIEVAME MLČANÍM -
NIE PRETO, ŽE
BY SME O ŇOM
NEMOHLI NIČ
POVEDAŤ ALEBO
HO POZNAŤ,
ALE PRETO, LEBO
VIEME, ŽE NÁM
NIE JE MOŽNÉ
HO POCHOPIŤ.**

-SV. TOMÁŠ AKVINSKÝ-

VEĽKONOČNÉ JUDÁŠE

SUROVINY: 450 g hladkej múky, 230 ml mlieka, 1 káv. lyžička kryštálového cukru, 1 sáčok vanilkového cukru, 35 g droždia, 125 g masla, 2 vaječné žítky, 1 káv. lyžička citrónovej kôry, štipka soli, 1 žítok na potretie, 3 pol. lyžice sušených hrozienok, 2 a pol lyžice medu, mak na posypanie.

POSTUP: Z mlieka, droždia a cukru si pripravíme kvások, ktorý zmiešame s múkou, dvoma vaječnými žítkami, roztopeným maslom, citrónovou kôrou, sušenými hrozienkami a štipkou soli. Vypracujeme cesto, ktoré necháme na teplo mieste odpočívať a nakysnúť. Nakysnuté cesto ešte raz premiesime a rozdelíme na približne 20 kúskov. Každý kúsok cesta dlaňami na jemne pomúčenej doske rozvalenkáme na šulček, z ktorého spravíme uzol (alebo inak zatočíme, môžeme robiť rôzne tvary podľa fantázie). Zauzlované cestá kladieme na plech vystlatý papierom na pečenie, potrieme rozšľahaným vaječným žítkom a posypeme makom. Pečieme vo vopred vyhriatej trúbe na 180 °C asi 25 minút do zlatohneda. Ešte horúce Judáše potierame rozohriatym medom zmiešaným s dvoma lyžicami teplej vody.

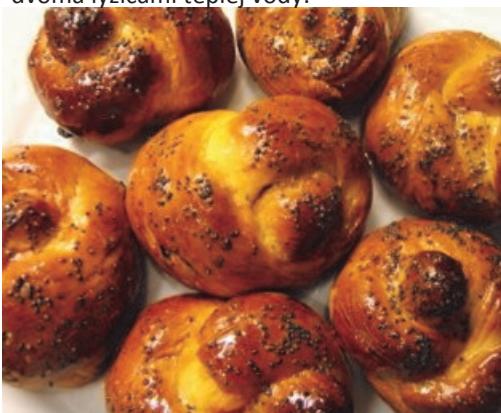
ZAPEČENÉ PLNENÉ VAJCIA

SUROVINY: 6 ks natvrdo uvarených vajec, 125 g bryndze, 70 g masla, 1 káv. lyžička sardelovej pasty, soľ, 2 pol. lyžice kyslej smotany, 1 cibuľa, 0,5 kg zemiakov, 50 ml vlažného mlieka, 2 pol. lyžice strúhank, 100 ml sladkej smotany, 1 vajce, 12 cherry paradajok, 1 pol. lyžica petržlenovej vŕati.

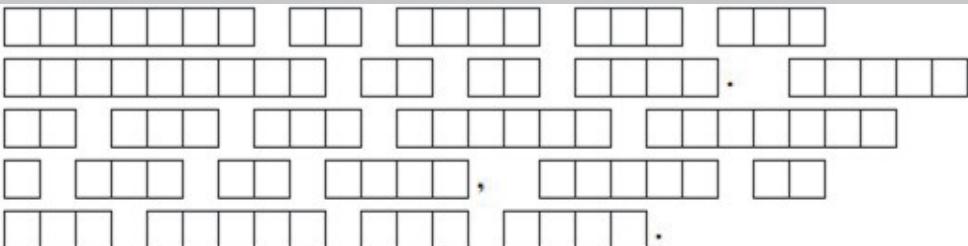
POSTUP: Zemiaky očistíme, umyjeme, nakrájame a uvaríme vo vriacej slanej vode domäkka. Popučíme ich, prilejeme vlažné mlieko a maslo(20 g). Vymiešame hladkú kašu.

Medzičasom 6 vajec uvarených natvrdo očistíme a rozkrojíme po šírke napoly. Žítky vyberieme, popučíme vidličkou a vymiešame s bryndzou, maslom(50 g), sardelovou pastou, vajcom, soľou a nasekanou cibuľkou. Nakoniec zláhka vmiešame kyslú smotanu. Plnku naložíme do vrecúška na zdobenie a nastriekame ju do bielkov.

Ohňovzdornú misu vymastíme maslom a naložíme zemiakovú kašu. Vtlačíme do nej naplnené vajcia, zalejeme ich sladkou smotanou rozšľahanou so štipkou soli a zapečíme vo vyhriatej rúre. Podávame so sherry paradajkami a petržlenovou vŕaťou.

OSEMSMEROVKA

K	Š	Á	F	J	A	K	R	I	I	J	S	A	T	L	A	U	S	C
Z	A	Ň	K	G	S	V	T	A	E	S	T	Ú	I	B	Ľ	T	A	E
L	K	R	Á	Ľ	E	S	U	R	P	O	Ľ	Č	R	E	E	N	Á	T
M	Á	R	I	A	Á	T	U	L	G	S	E	A	V	P	D	I	V	O
O	A	S	I	N	L	Z	S	L	M	R	T	S	U	I	E	Í	L	Š
N	N	Ý	A	S	A	P	O	E	O	Z	I	Ť	B	M	N	A	Ž	CH
N	I	V	A	L	T	G	O	R	M	S	Č	M	A	O	Á	I	R	V
Ť	D	P	E	P	J	U	B	Z	R	A	U	E	R	T	N	O	Č	Á
O	O	M	I	H	U	O	S	Y	B	N	O	Á	N	T	D	H	L	
N	H	L	A	A	D	Š	T	K	CH	B	D	I	N	Á	E	P	Š	O
V	Á	Š	D	C	Á	E	V	O	I	T	D	K	O	D	V	U	I	S
T	Š	A	O	I	Š	P	Á	H	L	K	O	I	K	E	K	S	Ž	P
V	R	Á	S	N	Ý	L	R	O	A	Š	Í	I	E	J	L	T	E	E
Z	A	E	B	D	E	ň	D	R	K	A	A	N	L	ň	M	E	J	V
B	M	U	M	A	E	E	N	T	O	N	N	K	T	T	L	N	O	B
Ž	O	R	R	L	R	M	CH	A	R	O	H	Á	V	O	V	I	L	O
É	Í	Z	J	K	E	A	N	R	M	P	A	D	T	K	T	E	A	R
Ž	I	R	K	O	D	K	B	I	Á	O	P	O	L	E	É	S	I	H
N	V	R	K	P	É	M	Š	E	N	M	R	K	O	D	E	V	S	O

Tajničku tvorí 94 nevyškrtaných písmen. LEGENDA OSEMSMEROVKY: BARABÁŠ, BARÁNOK, B DIEŤ, BOZK, DOBROREČIL, DVANÁSTI, GETSEMANI, GOLGOTA, HODINA, HROB, CHLIEB, CHRÁM, CHVÁLOSPEV, IZRAEL, JERUZALEM, JEŽÍŠ, JUDÁŠ, KAJFÁŠ, KALICH, KAMEŇ, KŇAZ, KOHORTA, KRÁĽ, KRISTUS, KRÍŽ, KRV KVETNÁ NEDEĽA, LOTOR, MÁRIA, MEŠIÁŠ, NÁDEJ, ODPUSTENIE, OLIVOVÁ HORA, OPONA, OTEC, PILÁT, POKLADNICA, POLE, STOTNÍK, SVEDOK, ŠIMON, TVÁR, ÚČASŤ, UČITEĽ VINIČ, VÍNO, YZOP, ZMLUVA, ZRADA

V T I P Y

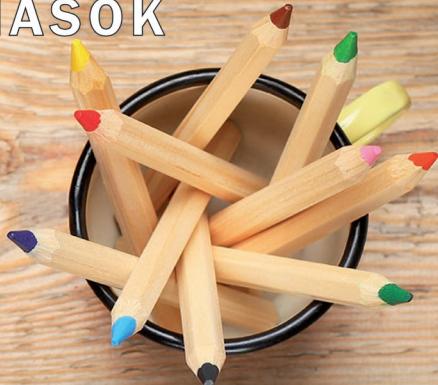
- Istý sedliak išiel na súd do mesta. Pred tým však zašiel do kostola a pred sochou sv. Antona sa modlil, aby mu pomohol súd vyhrať. Počul ho pri tom kostolník. Keď sa sedliak vrácal späť, strašne bol nahnevaný, lebo súd prehral. Zastrájal sa, že sochu sv. Antona rozbije. Avšak aj teraz ho počul kostolník, rýchlo utekal do kostola a vymenil veľkú sochu sv. Antona za menšiu, aby nebola taká škoda. Keď sedliak prišiel do kostola a uvidel miesto veľkej sochy len malú, spýtal sa: „Tonko a kde máš otca?“.
- Zaujímalo by ma, či my lenivci pôjdeme do neba, alebo či po nás niekoho pošľú.
- Mama vyprážala sladké šíšky deťom, 5-ročnému Tobiášovi a 3-ročnému Matúšovi. Chlapci sa začali dohadovať, že kto dostane prvú šíšku. Mama využila príležitosť, aby im dala lekciu z morálky: „Keby tu sedel Pán Ježiš, povedal by: Prvú šíšku si vezme môj brat, ja môžem počkať.“ Po chvíli ticha sa Tobiáš obrátil k svojmu bratovi a povedal: (nájdete v tajničke doplňovačky).
- Záhradkár Kapusta kričí cez plot na svojho suseda: „Čože ste včera, susedko, oslavovali, že ste tancovali po záhrade?“ „Ale nič. To len ten náš uličník prevrhol úľ!“
- V hlbokej noci budí babka dedka. On vyšakane vyskočí a vykríkne: „Čo sa stalo?!“ „Nič sa nestalo, ale nemôžem pochopiť, ako môžeš s takým malým dôchodkom, tak pokojne spať!“
- „Je to dobrý lekár?“ pýta sa sused suseda. „Ani by som nepovedal. Jedného pacienta liečil pol roka na žltáčku, až sa nakoniec ukázalo, že je to Japonec...“

S U D O K U

	4	7	1				5
	9			2	1		
				4	3	9	
8		9			7	5	
	3		5			8	2
2		9	8				
		1	5			6	
3				1	5	2	

Mriežku treba vyplniť tak, aby každý štvorec 3x3, riadok a stĺpec obsahovali čísla od 1 po 9. Čísla sa nemôžu opakovať. Na riešenie nie sú potrebné žiadne matematické vzorce ani výpočty, stačí len logicky uvažovať.

CYKLUS PREDNÁŠOK O VÝCHOVE

DÁTUM: 28.2.2016

ČAS: 16:00

MIESTO: FPC Červeník

TÉMA: Pozornosť - základ učenia

ČO NÁS EŠTE ČAKÁ? Súrodenci- veľká láska aj rivalita
IT technológie
Šikana

Každé číslo vždy obsahuje prílohu LISTY RODIČOM, ktorú si môžete pozrieť a stiahnuť z internetovej farskej stránky.

WWW.CERVENIK.FARA.SK Kontakt: 0905 947 655 E-mail: kyskam@gmail.com